

ŞİİR TÜRLERİ

1. Lirik Şiir

Duygu ve düşüncelerin coşkulu bir dille anlatan şiire lirik şiir denir. Lirik şiirin konusu, toplumsal mutluluk, sevinç, felaket ve acı gibi ortak duygular; ya da aşk,

ayrılık, özlem, ölüm acısı, vb. gibi bireysel duygulardır.

Örnek:

ÇOCUKLUĞUM

Çocukluğum, çocukluğum...

Uzakta kalan bahçeler,

O sabahlar, o geceler,

Gelmez günler çocukluğum.

(Ziya Osman SABA)

Örnek:

NERDESİN

Geceleyin bir ses böler uykumu.

İçim ürpermeyle dolar: - Nerdesin?

Arıyorum yıllar var ki ben onu,

Aşıkıyım beni çağıran bu sesin.

(Ahmet Kutsi TECER)

2. Pastoral Şiir

Çoban ve kır yaşamını, doğa güzelliklerini anlatan şiirlere pastoral şiir denir.

Pastoral şiirlerin her türlü süsten, yapmacıktan, gösteriş ve söz oyunlarından uzak bir yapısı vardır. Bunlara bukolik şiir (çoban şiiri) de denir

Örnek:

Gümüş bir dumanla kapandı her yer

Yer ve gök bu akşam yayla dumanı

Sürüler, çeşmeler, sarıçiçekler

Beyaz kar, yeşil çam, yayla dumanı

(Ömer Bedrettin Uşaklı)

Örnek:

ÇOBAN ÇEŞMESİ

Derinden derine ırmaklar ağlar,

Uzaktan uzağa çoban çeşmesi,

Ey suyun sesinden anlayan bağlar,

Ne söyler su dağa çoban çeşmesi.

(Faruk Nafiz Çamlıbel)

3. Epik Şiir

Epik şiirlerde yiğitlik, kahramanlık, savaş, temaları işlenir.

Her epik şiirlerde tarihsel bir gerçek vardır. Epik şiir bu gerçekten kaynaklanır. Epik şiirlerin çoğu, okuyucuyu coşkulandırdığı için lirik özellikler de taşır.

Örnek

Taşı deler mızrağımın temreni.

Hakkımızda devlet etmiş fermanı,

Ferman padişahın, dağlar bizimdir.

Dadaloğlu'm bir gün kavga kurulur,

Öter tüfek davlumbazlar vurulur.

Nice Koçyiğitler yere serilir,

Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir. (Dadaloğlu)

Örnek

Tarihin dilinden düşmez bu destan

Nehirler gazidir, dağlar kahraman

Her taşı bir yakut olan bu vatan

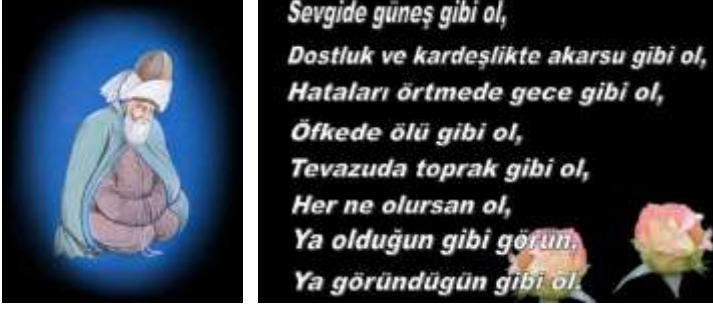
Can verme sırrına erenlerindir

Orhan Şaik Gökyay

ŞİİR TÜRLERİ

4. Didaktik Şiir

Belli bir düşünceyi aşlamak ya da belli bir konuda öğüt, bilgi vermek, ahlaki bir ders çıkarmak amacıyla öğretici nitelikte yazılan, duygu yönü zayıf şiir türüdür. Eski çağlarda ozanların eğitici öğretici bir

Örnek

Dinle sana bir nasihat edeyim,
Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelince,
Onu yad ellere açıcı olma.

Karacaoğlu

Örnek:

Adım at ileri, geriye bakma,
Bir sağlam iş tut da elden bırakma,
Saçma sapan sözler hep delip takma
Allah'ın yardımı çalışanlara.

Âşık Veysel

5. Dramatik Şiir

Tiyatroda kullanılan şiir türüdür. Eski Yunan edebiyatında oyuncuların sahnede söyleyecekleri sözler şiir haline getirilir ve onlara ezberletilirdi. Bu durum dram tiyatro türünün (19. yy.) çıkışına kadar sürer

6. Satirik Şiir

Eleştirici bir anlatımı olan şiirlerdir. Bir kişi, olay, durum veya toplumun eksik yönleri iğneleyici sözlerle, alaylı ifadelerle eleştirilir. Bu tür şiirlere **Divan edebiyatında hiciv**, **Halk edebiyatında taşlama** ve **yerli** adı verilir.

Âşık Seyrani

Örnek:

Destan

Asırda acayip işler çoğaldı
Bilmem bu işleri kimler ediyor
Dünyayı hep rezil köpekler aldı
Gelen ümeraya karşı gidiyor
Âşık Seyrani

Örnek:

Bir vakte erdi ki bizim günümüz
Yiğit belli değil mert belli değil
Herkes yarasına derman arıyor
Deva belli değil dert belli değil
(Ruhsatı)

Örnek:

İNSAN BEĞENMEZ

Ormanda büyüyen adam azgını,
Çarşıda, pazarda insan beğenmez.
Medrese kaçkını, softa bozgunu,
Selâm vermek için kesân beğenmez

Kazak Abdal

Kesan: Kişiler, insan

Nasihât: öğüt

Softa: Medrese öğrencisi

Yad: Yabancı